

Bijdrage Najaarsnota en begroting 5 november 2020

Mijnheer de voorzitter,

Vandaag liggen er twee financiële stukken voor ter bespreking. De begroting 2021 en de nota Duurzaam Financieel evenwicht (de tussenstand).

Vorig jaar meldde ik dat het uitermate teleurstellend was dat het college zich niet tot het uiterste had ingespannen om de begroting voor 2020 sluitend te maken. De wethouder meldde toen dat hij de stad niet wilde belasten met het snijden in budgetten omdat er een incidenteel tekort is. Dit jaar wordt er weer geen sluitende begroting gepresenteerd. Als reden wordt dit keer de Coronacrisis genoemd. In deze raad is in het verleden meermaals de uitspraak gedaan '2x incidenteel is structureel en als iets structureels is, moet je het oplossen'. Het college zal dan ongetwijfeld verwijzen naar de nota duurzaam evenwicht. Maar die gaat met alle respect niet over het tekort van 2021. De Corona is inderdaad een behoorlijke onzekere factor, maar ik wil het college geen vrijbrief geven om steeds incidenteel met begrotingen met tekorten te komen. Ik ga er vanuit dat we voor 2022 een sluitende begroting en een sluitend meerjarenperspectief krijgen. Kan het college dat toezeggen?

De zorgelijke financiële situatie komt zeker ook door alle onzekerheden in het sociale domein. De reserve is op en er is nog geen zicht hoe wij tot een sluitend evenwicht komen op dit terrein. Daar zullen keuzes gemaakt moeten worden en die zouden wel eens hard kunnen uitvallen voor de uitvoering en dus voor onze inwoners. Daarom vinden wij het jammer dat het sociale domein geen onderdeel is van de nota duurzaam evenwicht. Wij snappen de redenering van het college, maar voor het beeld is het beter als ook de ontwikkelingen in het sociale domein zouden zijn meegenomen.

De nota zelf stelt ons ook voor een probleem. In zijn huidige vorm is deze nota nog veel te beschrijvend. We moeten vandaag besluiten om deze nota als basis te gebruiken voor verdere uitwerking en wij vragen ons af of vaststellen van een tussenproduct in deze fase nou het meest voor de hand ligt. Wat gaat er fout als we dit stuk voor kennisgeving aannemen en de opdrachten voor verdere uitwerkingen geven?

In de begroting staat bij het thema wonen dat u afspraken maakt voor aantallen sociale huurwoningen en middenhuurwoningen. Dat is uiteraard prima. Maar als we naar de tabel op blz. 175 kijken gaat u uit van een groei van 134 sociale huurwoningen en 150 middenhuurwoningen. Wat wij missen is een indicator van het totaal aantal aanwezige middenhuurwoningen. Wij kunnen die 150 nergens aan relateren. Bent u bereid om deze indicator aan de begroting vanaf 2022 toe te voegen? Bent u ook bereid om een indicator voor de aanwezige en toegevoegde middendure koopwoningen toe te voegen? Dat geeft de raad veel meer inzicht. We dienen daar voor de zekerheid een motie over in.

Betere buurten blijft ons ook bezig houden. In de raadsvergadering van mei 2019 hebben wij gevraagd om een overzicht van de 64 buurten op te stellen. Dit overzicht hebben wij tot op heden nooit gezien. Is het college bereid om deze lijst alsnog aan de raad ter beschikking te stellen? Het keuzeprocess voor betere buurten wordt nog strikter gekoppeld aan de uitvoering van beheer op orde. Daarmee wordt de keuze van de raad om wijken eerder of later in aanmerking te laten komen voor de vernieuwing van Betere Buurten nog lastiger gemaakt. Wij delen het optimisme van het college nog niet dat de betere buurten door synergie en andere maatregelen aanzienlijk minder geld zullen gaan kosten. Wij denken dat het nog wat te vroeg is om deze conclusie te trekken. Er zijn volgens ons nog maar 3 of 4 betere buurten afgerond. Het spreekwoord van de huid verkopen voordat de beer geschoten is, komt bij dit onderwerp wel naar boven drijven. Bovendien word er in de huidige situatie ook al synergie met werk in de openbare ruimte gezocht. Voor Fokkesteeg noord is een bedrag van € 5 mln gevraagd, dus wij twijfelen of de genoemde € 2,9 miljoen een goed uitgangspunt is .

In de raadsvergadering van december 2019 hebben wij in de legesverordening een nieuw tarief opgenomen voor aanvragen van registratie van nieuwe locaties voor kinderopvang. De eerlijkheid gebied mij te zeggen dat wij over het hoofd gezien hebben dat dit ook voor de individuele gastouders ging gelden die aan huis één of enkele kinderen opvangen. Ook deze mensen moeten ineens een tarief van ruim € 600,= gaan betalen voor een vergunning. Een bedrag dat met een paar euro per uur terug verdiend moet worden. Wij denken dat dit voorstel te ver is doorgeschoten en wij dienen dan ook een motie in om dit tarief met ingang van 2021 niet meer toe te passen op de gastouders.

Scholen en sportgebouwen is ook een onderdeel waar op bezuinigd moet worden. De subsidie van het rijk is afgewezen en wordt nogmaals aangevraagd. Als die weer wordt afgewezen, krijgen we een nieuwe situatie en komt de wethouder met nieuwe voorstellen. Maar hoe verhoudt de financiële kant van die voorstellen zich dan met de nota duurzaam evenwicht? Gaan die nieuwe voorstellen extra geld kosten? Of wordt er bezuinigd op de investeringen? Bij het lezen van de nota duurzaam financieel evenwicht krijgen wij de indruk dat alles weer opnieuw wordt bekeken. Dan wordt renovatie/vernieuwing nog langer uitgesteld. Renovatie verlengt de levensduur van een gebouw voor 20 jaar. Nieuwbouw staat voor 40 jaar. Hoe vaak blijf je dan renoveren? Is nieuwbouw op de langere termijn dan toch niet beter?

Over nieuwbouw gesproken. De renovatieplannen in Vreeswijk en het Nijpelsplantsoen baren ons ook zorgen..Over Vreeswijk hebben wij reeds eerder vragen in de rondvraag gesteld. Wat komt er terug op deze plaatsen? Kunnen de huidige bewoners terug komen? En zo ja, kunnen ze er voor gelijke huren in blijven of krijgen ze met hogere huren te maken? Hoe kunnen wij er voor zorgen dat er echt naar de bewoners geluisterd wordt en dan ze een eerlijke kans op terugkeer krijgen?

En met alle bouwplannen in onze gemeente: Wat doen we in het kader van de klimaatadaptatie aan aanpassingen in de openbare ruimte? Daar vinden we niets van terug in de (toch al summier omschreven) plannen. Wat gaat het college doen? (p.37)

Een bijzonder punt in de begroting is de aangekondigde actie “koop lokaal” om de eigen maakindustrie te promoten om vervolgens een regel later te schrijven dat we een campagne gaan houden om Nieuwegein als logistieke hotspot te versterken. Deze dingen zijn volgens ons elkaars tegenpolen. (p.40) Hoe geloofwaardig is een actie koop lokaal als wij de grote distributiecentra zoveel mogelijk hierheen halen? Kan het college daar een toelichting op geven?

Tot slot een opmerking over de cultuurhistorie en met name de drie musea. Het rommelt binnen het bestuur van het Vreeswijks Museum en dat baart ons zorgen. De intensieve samenwerking met de Museumwerf lijkt er op deze manier niet te komen. De koers die nu wordt gevaren lijkt een soort van ramkoers. Wij roepen het college op om leiderschap te tonen en te bemiddelen tussen deze instellingen, zodat de collectie van het Vreeswijks Museum behouden blijft.

En nu we het toch over leiderschap hebben: de ontwikkeling van sportpark Zandveld kan ook wel wat leiderschap gebruiken. Zou het een idee zijn om het college een cursus leiderschap aan te bieden?

Voorzitter,

Ik kom tot een afronding. We danken het college en het ambtelijk apparaat voor al het werk dat zij voor de gemeente Nieuwegein doet. Het valt niet mee in deze tijden. Wij denken als mensen dat wij de samenleving zelf maken, maar de afgelopen maanden hebben bewezen dat de mens niet alles in zijn eigen hand heeft. Soms hebben we te buigen voor hogere machten. De één spreekt over natuurwetten of moeder aarde. Wij spreken over bidden om leiding van God's hand. De ChristenUnie wenst de raad, het college en alle medewerkers van harte die leiding toe bij het opbouwen van deze gemeente.

M.J. Monrooij,
fractievoorzitter ChristenUnie
5 november 2020